

جہاد
دانشگاهی
سازمان فراہم
دانشگاہیں کشور

مَدِظَلَا

سطر سطر زندگی با آیہ ہا

مسابقہ شمارہ ۲۹۵ / سہ شنبہ ۲۱ فروردین ۱۴۰۳

سپر بیست ونهم

خوف از آخرت

جزء ۳۹

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾
إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾

انسان، آیه ۹-۱۰

● شجاع ترین انسان ها، اگر از چیزی بترسند،

نشانه چیست؟

● چقدر شجاع هستی؟

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالْإِنْدَارِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا
 كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ مَسْكِينًا وَيَتِيمًا
 وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّا نَطْعِمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ﴿٩﴾ إِنَّا
 نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا غَمُّوسًا قَبْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهْمُ
 نَصْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَيْنَهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِنِينَ فِيهَا
 عَلَى الْأَرْزَاقِ لَا يَمُوتُونَ فِيهَا سَمًّا وَلَا ذَمًّا وَلَا يَمُوتُونَ فِيهَا سَمًّا وَلَا ذَمًّا وَلَا يَمُوتُونَ فِيهَا
 وَذَلَّلْتَ قُطُوفُهَا تَذَلِيلًا ﴿١٣﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِبَانِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ
 قَوَارِيرًا ﴿١٤﴾ قَوَارِيرًا مِنْ فِضَّةٍ قَدَرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٥﴾ وَسُقُونَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِنْ لَبَنٍ
 زَنْجَبِيلًا ﴿١٦﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَاسِيًّا ﴿١٧﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ
 إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَنثورًا ﴿١٨﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا
 ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا أَسَاوِرًا مِنْ فِضَّةٍ
 وَسَقَمْتَهُمْ رُبَّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُمْ
 مَشْكُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿٢٢﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ
 وَلَا تَطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا وَلَا كَفُورًا ﴿٢٣﴾ وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٤﴾

مفتاح

قرآنت تحقیق

[اهل بیت در انفاق غذا به مسکین، یتیم و اسیر، این گونه قصدشان را از این کار توضیح دادند که:] «إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ» ما اهل بیت فقط برای خدا به شما غذا دادیم، «لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً» همچنین از شما هیچ پاداشی نمی‌خواهیم «وَلَا شُكُورًا» و حتی هیچ تشکری هم از شما نمی‌خواهیم؛ [این کار را بخاطر ترس از مقام پروردگار انجام دادیم.] «إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا» ما اهل بیت از پروردگارمان به خاطر روزی می‌ترسیم که «عَبُوسًا قَمَطِرًا» آن روز، روزی بسیار خشمگین و سخت است. [اهل بیت با آن مقام والای معنوی خود، این چنین از آخرت می‌ترسند؛ زیرا آخرت بر هر کار انسان سایه انداخته است و نسبت انسان با پروردگارش را روشن می‌کند.]

شیرینی زیاد، زیان دارد، زدگی می‌آورد، ترشی هم لازم است. خدای بعضی‌ها، شبیه آب شکر، فقط شیرین است! با چنین خدایی هر خبط و خطایی و هر کاری می‌شود کرد!

خدای قرآن اما، اگر شیرین است، ترش رویی هم دارد، اگرچه شیرینی آن افزون است. خدای قرآن، تو گویی شربت است، دلچسب و گوارا و پرخاصیت. سکنجبین را ندیدی؟! هم عسل دارد و هم سرکه، البته عسلش بیشتر. خداوند هم اگر رحمت دارد، قهر و غضبی هم دارد ولی رحمتش بیشتر است. پس جای بیم و نگرانی هم دارد. خائف و ترسان هم باید بود که مبادا با ما ترش رویی کند. قرآن کریم از خوف خداوند فراوان یاد می‌کند و از زبان کسانی که از باران پاک‌ترند می‌گوید: **﴿إِنَّا خَافُ مِنْ رَبِّنَا﴾** ما سخت بیمناکیم از پروردگاران **﴿يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا﴾** در آن روزی که دل‌ها درهم و گرفته است و روزی سخت و پرگزند است. تازه این خوف و بیم از زبان کسانی است که می‌گفتند: اگر کاری کردیم **﴿لِوَجْهِ اللَّهِ﴾** بوده، فقط به خاطر گل روی خدا کردیم و هیچ انتظار جبران هم نداریم! کاسه‌ای ندادیم تا قدحی بگیریم و نه کیسه‌ای دوخته‌ایم و نه کاسه‌ایست زیر نیم‌کاسه.

کفار قریش به پیغمبر می‌گفتند قیامت و جهنمی که ما را از آن می‌ترسانی، کجاست؟ قرآن می‌فرماید: ﴿...وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا...﴾؛ کسانی که ایمان دارند، از قیامت بیمناکند. قیامت حقیقتاً این‌گونه است. باید از قیامت ترسناک بود، باید قیامت را از یاد نبرد؛ این ضامن حفظ ماست. قیامت، روز عرضه شدن بر خداست؛ ﴿وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا...﴾^۲. انسان با حقیقت خود، با باطن قلب خود، با ملکات راسخه نفس خود، در مقابل خدای متعال آشکار می‌شود. این جا هم خدای متعال باطن ما را می‌بیند، اما آن جا دیگر هیچ پرده‌پوشی‌ای وجود ندارد؛ خود ما هم می‌فهمیم و می‌بینیم؛ خود ما هم خود را محکوم می‌کنیم.

روز جزا، روز پاسخگویی است؛ پاسخگویی به معنای واقعی کلمه؛ پاسخگویی بدون امکان رفع و رجوع بی‌مورد؛ اصلاً نمی‌شود انسان عذر دروغین و بیخودی بیاورد. انسان در مقابل خدای متعال است؛ او گریبان انسان را می‌گیرد. قیامت، روز محاسبه بی‌اغماض است؛ همه ما محاسبه می‌شویم.

قیامت، روز بسته شدن زبان است. زبان بازی‌هایی که این جا می‌توان کرد، آن جا دیگر نیست؛ ﴿هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ ۗ وَلَا يُؤْدَنُ لَهُمْ فَيْعَتُهُمْ ۗ﴾^۳. زبان، بسته می‌شود؛ آنگاه باطن و ملکات

۱. سوره شوری، آیه ۱۸.

۲. سوره کهف، آیه ۴۸.

۳. سوره مرسلات.

و اعضا و جوارح انسان حرف می‌زنند. اگر در دلمان حقد، حسد، بدبینی، بدخواهی، امراض گوناگون قلبی، کینه‌ورزی نسبت به صالحان و شوق و عشق نسبت به گناهان پنهان کرده باشیم، آن‌جا همه آشکار می‌شود. قیامت، واقعه‌ی عجیبی است؛ ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾^۲

این گناهان ما، خطاهای ما، همان صورت‌های ناسوتی آن عذاب‌های آخرتند. اگر اینجا ظلم می‌کنیم، اگر غیبت می‌کنیم، اگر بدگویی می‌کنیم، اگر از حد خودمان تجاوز می‌کنیم، اگر از تکلیف تجاوز می‌کنیم، هرکدام از این‌ها یک صورت‌اُخروی دارد که در عالم برزخ و در عالم قیامت، به شکل‌های مخصوصِ خودش ظاهر می‌شود، تجسم پیدا می‌کند، و این‌ها عذاب الهی است.^۳

با صدای استاد سیدعلی خامنه‌ای بشنوید.

۱. سورهٔ یس، آیهٔ ۶۵.

۲. بیانات رهبر معظم انقلاب ۱۳۸۳/۰۸/۰۶

۳. بیانات رهبر معظم انقلاب ۱۳۹۲/۰۴/۳۰